

Pozdrowienia dla bohatera

Patrycja Błaszcyk
Magdalena Goik

Scenariusz lekcji

Poradnik metodyczny do programu nauczania języka polskiego dla szkoły podstawowej

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Beata Gadomska, Marcin Pełka
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Przedmiot:

język polski

Poziom edukacyjny:

szkoła podstawowa

Temat zajęć:

Pozdrowienia dla bohatera

Klasa, czas trwania zajęć:

IV, 45 minut

Cele ogólne:

Utrwalenie umiejętności adresowania i redagowania pozdrowień

Cele szczegółowe**Uczeń:**

- potrafi wymienić elementy adresu,
- potrafi poprawnie zaadresować pocztówkę,
- zna elementy wiadomości, która może znaleźć się na pocztówce,
- zna treść lektury i potrafi twórczo ją wykorzystać.

Metody, techniki i formy pracy:

- praca indywidualna,
- praca z całym zespołem klasowym,
- praca z tekstem literackim,
- rozmowa,
- materiały ze Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej (dostępne pod adresem: *Pocztówka, widokówka, adresowa łamigłówka*; dostęp: 9.09.2022).

Środki dydaktyczne:

- podręcznik,
- karta pracy,
- tablica multimedialna,
- zasoby internetowe,
- materiał własny.

OPIS PRZEBIEGU ZAJĘĆ**Część wstępna**

Nauczyciel prezentuje uczniom schemat karty pocztowej (na tablicy multimedialnej, tradycyjnej, na plakacie itd., a jeśli zajęcia odbywają się zdalnie – przy pomocy platformy Microsoft Teams, na prezentacji; można również zaproponować wcześniej zabranie ze sobą pocztówek, które uczniowie posiadają w domu). Wspólnie z uczniami przypomina, jakie treści powinny się znaleźć na wypisanej kartce pocztowej. Powtarza też zasadę pisowni wielką literą zwrotów grzecznościowych, zaimków, imion. Przy tej okazji warto zwrócić uwagę na zwroty grzecznościowe, takie jak: „Kochani Rodzice”, „Szanowni Państwo” itp.

Prowadzący wspólnie z uczniami określa, jakie mogą być pozdrowienia (serdeczne, gorące, ciepłe) i z jakiego miejsca (z dalekiego, wyjątkowego, pięknego, zimnego, uroczego, interesującego, niezwykłego). Przypomina o pisowni wielką literą nazw miejscowości, gór, krain geograficznych. Zwraca uwagę zwłaszcza na elementy adresu.

Nauczyciel zwraca szczególną uwagę na dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE), dopytuje, czy wszystko jest dla nich widoczne i zrozumiałe. Uczniowie z dysleksją i dysortografią mogą pracować w parach z kolegami, którzy dobrze sobie radzą w zakresie pisania i czytania.

Na tym etapie można wykorzystać materiały ze Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej (dostępne pod adresem: *Pocztówka, widokówka, adresowa lamigłówka* dostęp: 9.09.2022).

Nauczyciel wyjaśnia, kim jest adresat (i nadawca) oraz w jakich kontekstach możemy używać tych terminów. Warto tu wspomnieć także o adresacie listu, paczki, przesyłki poleconej.

Nauczyciel prosi o zadawanie ewentualnych pytań.

Część właściwa

Wspólnie wykonujemy wybrane zadania ze wskazanej powyżej strony. W dalszej kolejności uczniowie otrzymują karty pracy, na których znajduje się schemat pocztówki w standardowym rozmiarze. Zadaniem każdego ucznia będzie opowiedzenie jednemu z bohaterów lektury śmiesznej historii, która mu się przydarzyła. Zredagowany tekst powinien dowodzić również, że uczeń zna historię opisaną w lekturze. Prosimy, aby uczniowie odnieśli się w swoim tekście do wydarzeń z lektury. Podajemy przykłady, jak mogą to zrobić, np.: „Pamiętam Twoją przygodę z...”, „To wydarzenie przypomina mi, jak Ty...”, „Moja przygoda była bardzo podobna do Twojej, gdy Ty...”.

Nauczyciel zachęca także do stworzenia znaczka, który będzie nawiązywał do treści utworu.

Nauczyciel przeprowadza z uczniami rozmowę, dlaczego – nawet teraz, w dobie internetu – warto wysłać kartki pocztowe, skoro możemy komunikować się na bieżąco i w czasie rzeczywistym. Można zapytać, z jakich okazji uczniowie dostali do tej pory kartki pocztowe i jakie uczucia to w nich wzbudziło. Warto zwrócić uwagę na indywidualny charakter takiej korespondencji, który świadczy o szacunku, serdecznych uczuciach itp. Jest to także istotne w czasach pandemii, bo pozwala podtrzymywać więzi.

Nauczyciel zachęca uczniów, aby wysłali do siebie kartki z wakacji.

Część podsumowująca

Uczniowie prezentują swoje prace, które następnie zostają wyeksponowane w klasie lub na platformie Microsoft Teams. Omawiają swoje pocztówki, a także te wykonane przez kolegów i koleżanki; mówią, co im się podobało. Można zaproponować konkurs, w którym uczniowie głosują w trzech kategoriach: na najładniejszy znaczek, najlepszą kartkę, najciekawszą historię. W przypadku edukacji zdalnej możliwa jest również praca w parach lub ewentualne wsparcie rodziców uczniów ze SPE (dzieci ze spektrum autyzmu lub ADHD).

Komentarz metodyczny

Lekcja jest jedną z cyklu poświęconych lekturze obowiązkowej (wybranych opowiadaniom o Mikołajku).

Uczniowie każdej klasy (bardzo często również 15-latkowie) mają problem z zapamiętaniem informacji, które zawarte są w adresie, dlatego tak istotne jest częste ćwiczenie adresowania.

Warto zapytać uczniów również o cel przyklejania znaczka na pocztówkę czy kopertę.

Zadanie z pocztówką warto powtarzać przy różnych tematach.

Praca indywidualna uczniów (zwłaszcza w klasach IV–VI) powinna być cały czas monitorowana przez nauczyciela. Warto na bieżąco zwracać uczniom uwagę na błędy popełniane w trakcie wykonywania ćwiczenia. Zwykle wystarczy sugestia i szybkie porównanie swojej pracy z wzorcowym wykonaniem, aby je skorygować.

Kształcenie kompetencji kluczowych, takich jak:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji:
 - czytanie i słuchanie ze zrozumieniem,
 - wyrażanie się w sposób precyzyjny,
 - interpretowanie uczuć, dostosowanie sposobów komunikacji do wymogów sytuacji,
 - zainteresowanie interakcją z innymi ludźmi,
 - skuteczne komunikowanie się z innymi osobami we właściwy i kreatywny sposób.
- kompetencje matematyczne, naukowo-techniczne:
 - logiczne myślenie,
 - myślenie przestrzenne.
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się:
 - rozumienie zasad porozumiewania się,
 - wzmacnianie poczucia pewności siebie,
 - poszanowanie różnorodności innych osób,
 - nastawienie na rozwiązywanie problemów,
 - ciekawość w poszukiwaniu możliwości uczenia się,
 - autoprezentacja,
 - podtrzymywanie więzi, okazywanie szacunku i przyjaźni.
- kompetencje obywatelskie:
 - świadomość wkładu tożsamości narodowej w tożsamość europejską.
- kompetencje w zakresie przedsiębiorczości:
 - świadomość własnych atutów i słabości,
 - działalność opierająca się na kreatywności,
 - docenianie pomysłów innych ludzi,
 - zdolność do pracy samodzielnej.

- kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej:
 - znajomość dziedzictwa krajowego i ogólnoswiatowego,
 - zdolność angażowania się w procesy twórcze.

Ocenianie

Warto tu zastosować arkusz samooceny lub oceny koleżeńskiej, którą można także wykorzystać do rozstrzygnięcia konkursu na najlepsze życzenia, kartkę i znaczek – to uczniowie będą więc oceniać wykonanie zadania.

Uczeń powinien zaznaczyć odpowiedzi w skali od 0 do 5, gdzie 0 oznacza *nie, trochę*, a 5 – *zdecydowanie tak*:

- Czy nauczyłem(-am) się czegoś nowego?
- Czy nabyłem(-am) nowe umiejętności?
- Czy jestem zadowolony(-a) z uczestnictwa w lekcji?
- Czy podczas zajęć mogłem(-am) wykorzystać swoją wiedzę?

W przypadku drugiej ankiety można zaproponować następujące polecenia:

- Wymień trzy najlepsze Twoim zdaniem kartki pocztowe, które spełniają wymagania określone w zadaniu:...
- Wymień trzy najlepsze Twoim zdaniem historyjki, które spełniają wymagania określone w zadaniu:...
- Wymień trzy najlepsze Twoim zdaniem znaczki, które spełniają wymagania określone w zadaniu:...

Gdy nauczyciel przeanalizuje i policzy ilość głosów oddanych na określone kartki, otrzyma wyniki konkursu.

Patrycja Błaszczyk – nauczycielka dyplomowana języka polskiego w szkole podstawowej i gimnazjum, ukończyła kurs kwalifikacyjny z oligofrenopedagogiki, studia podyplomowe z geografii, jest egzaminatorem testów gimnazjalnych i testów ósmoklasisty. Współautorka dwóch projektów unijnych: „Rozwój dialogu przez sztukę: zaglądamy pod maskę Melpomeny” (2011/12 i 2012/13). Brała czynny udział w I i II Forum IBBY, czynna uczestniczka cyklicznych spotkań „Literatura i psychologia” organizowanych przez Grupę Edukacyjno-Szkoleniową Sokrates i Miejską Bibliotekę Publiczną w Mikołowie.

Magdalena Goik – filolog, kroatystka, literaturoznawca. Absolwentka Uniwersytetu Śląskiego. Ukończyła filologię słowiańską oraz podyplomowe studia pedagogiczne w zakresie nauczania języka polskiego oraz bibliotekoznawstwa. Autorka książek i artykułów naukowych (m.in. *Kobiety w literaturze*), powieści i wierszy. Nauczycielka języka polskiego i chorwackiego, a także języka polskiego jako obcego. Prezeska Fundacji Historii Kobiet im. Marii Renardowej, zajmuje się historią oraz edukacją regionalną. Podróżniczka, pątniczka, promuje Szlak św. Jakuba.